

provincie
GELDERLAND

BESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Datum besluit	: 1 mei 2014
Onderwerp	: Natuurbeschermingswet 1998 - 2013-009992 - gemeente Harderwijk
Activiteit	: verdiepingen Wolderwijd in Harderwijk
Verlenen/weigeren	: verlenen vergunning
Aanvrager	: Boskalis B.V.
Zaaknummer	: 2013-009992

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Boskalis B.V., Waalhaven Oostzijde 85, 3087 BM Rotterdam, hierna te noemen aanvrager, van 28 juni 2013 om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag omvat de verdieping van het Wolderwijd met het doel om de vaarmogelijkheden voor de recreatievaart op het Wolderwijd te verbeteren en is gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren.

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende stukken gebruikt:

- Begeleidende brief bij aanvraag.
- Ondertekend aanvraagformulier.
- Rapport Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren, rapportnummer 13-037, eindrapport, d.d. 28 mei 2013 van Bureau Waardenburg bv.
- Notitie Advies passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, referentie 2013.0059, d.d. 27 mei 2013.
- Tekening Situatie te maken werk - recreatievaargeul, tekeningnummer 410121-DO-IP-61-ontgr, d.d. 24 juni 2013.

Op 25 maart 2014 hebben wij het volgende aanvullende stuk ontvangen:

- Ecologische onderbouwing gebruik recreatieve vaargeul te Harderwijk in de winterperiode, kenmerk 14-166/14.01533/RjaJo, d.d. 24 maart 2014.

Het ontwerpbesluit heeft in de periode van 23 september 2013 tot 4 november 2013 ter inzage gelegen. Het ontwerpbesluit is tevens toegezonden aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Harderwijk en aan de Gelderse Natuur en Milieufederatie waarbij zij in de gelegenheid zijn gesteld een zienswijze naar voren te brengen. Er zijn twee zienswijzen ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied(en) zijn vermeld in bijlage 1.

Activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd

In het kader van de uitvoering van de Integrale Inrichting Veluwerandmeren en Waterfront Harderwijk fase 2 worden zeven projecten uitgevoerd:

1. NA.1 Ontwikkelen rietzone Veluwemeer.
2. WS.1 Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer.
3. WS.2 Vergroten vaarmogelijkheden Wolderwijd.
4. **WS.2a Recreatieve vaargeul Harderwijk.**
5. WS.3 Verleggen vaargeul Wolderwijd.
6. WS.5 Verdiepen bij Roggebotsluis.
7. RF.1/2 Recreatiegebied Bremerberg.

Deze aanvraag betreft het project dat is aangevraagd met de benaming 'Verdiepingen Wolderwijd (Harderwijk)' (WS.2a). Dit betreft het project dat in bovenstaande lijst 'WS.2a Recreatieve vaargeul Harderwijk' is genoemd. Het project heeft tot doel om de vaarmogelijkheden voor de recreatievaart op het Wolderwijd te verbeteren door het creëren van een vaarroute vanaf het Wolderwijd naar de boulevard van Harderwijk. Hiertoe wordt een vaargeul gegraven naar het Waterfront van Harderwijk met een diepte van NAP - 2,60 m. De huidige diepte varieert van NAP - 0,90 m tot NAP - 1,50 m. De vaargeul wordt gegraven binnen het op de tekening (zie bijlage 2) aangegeven vlak met een oppervlakte van maximaal 10 ha.

De verdieping zal door middel van zandwinning worden gerealiseerd. Het vrijkomende zand zal primair worden gebruikt voor de realisatie van het Waterfront Harderwijk.

Het zand wordt gewonnen vanaf een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang. Het werk zal binnen een tijdsperiode van ongeveer een jaar worden gerealiseerd. De planning is om het project in 2014 uit te voeren. Na de aanleg van de vaargeul zal het gebruik ervan beperkt blijven tot het recreatiesizoen.

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

In het rapport Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren zijn de volgende natuurwaarden beschreven:

Habitattypen

In de Veluwerandmeren zijn ondergedoken waterplanten wijd verspreid over het gehele gebied. De waterplantenvegetaties vormen de basis van het habitatype H3140 en H3150 en worden om deze reden in het vervolg van het rapport als dusdanig besproken. Er groeien verschillende soorten kranswieren en fonteinkruiden in de randmeren. De afgelopen decennia is de interne bedekking en verspreiding van waterplanten sterk toegenomen. De toename van waterplanten is het gevolg van vele maatregelen die getroffen zijn om de waterkwaliteit in de Veluwerandmeren te verbeteren. De waterplanten versterken daarnaast zelf ook het ecologisch gezonde en stabiele milieu onder meer door het vastleggen van de bodem. Tevens bieden waterplanten leefgebied aan vissen en vormen voedsel voor vogels.

In recente jaren zijn er maatregelen getroffen om de waterkwaliteit verder te verbeteren. In 2009 is in het kader van het IIVR (eerste fase) de vierde trap van de waterzuivering bij Harderwijk in gebruik genomen en is de fosfaatbelasting in het Natura 2000-gebied verder afgenomen. Tussen 2009 en 2012 is de interne bedekking van de kranswieren met enkele honderden hectaren toegenomen.

H3140 Kranswierwateren

De in de Veluwerandmeren voorkomende kranswiersoorten komen overeen met de soorten die ook vermeld zijn voor het habitatype 'Kranswierwateren'. Het habitatype Kranswierwateren komt voor in basenrijk, helder, voedselarm en onvervuild water. Kenmerkende soorten zijn onder meer stekelharig kransblad (*Chara major*) en ruw kransblad (*Chara aspera*). Het duurzaam voorkomen is vooral afhankelijk van een goed doorzicht, met licht tot op de bodem. Hiervoor is het van belang dat het water relatief weinig nutriënten bevat en dat er niet te veel slibopwoeling plaatsvindt. Binnen de dieptezone die voor planten geschikt is, neemt de kans op plantengroei, en dus de dichtheid van de planten, af met de diepte. De sterkte van die afname hangt samen met doorzicht, maar ook met de dichtheid van de sporen of zaden in de bodem (Platteeuw et al., 2006). Het habitatype komt op grote schaal voor in de Veluwerandmeren. Het betreft hier het gebied met de grootste aaneengesloten oppervlakte van dit habitatype in ons land (van Rijn et al. 2010). Het oostelijk deel van het Wolderwijd, het Veluwemeer en het Drontermeer zijn voor het overgrote deel bedekt. Het habitatype is na 2009 in omvang toegenomen.

H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

Het habitatype "Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden" is in de Veluwerandmeren eveneens ruimschoots vertegenwoordigd. In het gebied zijn op ruime schaal begroeiingen met fonteinkruiden (schedefonteinkruid en tenger- en doorgroeid fonteinkruid) aanwezig. De meren waar de genoemde vegetaties voorkomen zijn van nature mesotroof. Het habitatype, zoals het in de randmeren voorkomt, is soortenarm en wordt gekenmerkt door de combinatie van doorgroeid fonteinkruid (*Potamogeton perfoliatus*) en schedefonteinkruid (*Potamogeton pectinatus*). Het habitatype komt op minder grote schaal voor in de Veluwerandmeren dan het habitatype Kranswierwateren. De grootste concentraties zijn te vinden nabij de vaargeul in de zuidelijke helft van het Veluwemeer en in het Wolderwijd. In het Drontermeer komt het habitatype plaatselijk voor. Tussen 2009 en 2012 is de interne bedekking van schedefonteinkruid en doorgroeid fonteinkruid toegenomen.

Habitatrichtlijnsoorten

Kleine modderkruiper

De kleine modderkruiper is een vissoort die voorkomt in diverse watertypen. De soort komt in Nederland veel voor in polderwateren. Verder is de soort aanwezig in laaglandbeken en in grote wateren als bijvoorbeeld de Veluwerandmeren (De Nie 1996). Ondiepe plekken met een rijke begroeiing van hogere waterplanten en een zandbodem of een zachte, niet-coherente laag van schoon slib hebben de voorkeur (Emmerik & De Nie, 2006).

Uit de jaarlijkse visstandmonitoring blijkt dat de soort talrijk voorkomt in de Veluwerandmeren. De soort wordt over het gehele water aangetroffen met uitzondering van de diepere delen en de vaargeulen. In de randmeren blijkt dat de hoogste aantallen aanwezig zijn in de kranswievelden en de oeverzones zonder kranswieren. De aantalschattingen op basis van het onderzoek in de verschillende meren varieerden van 49-69/ha (Rutjes 2004). Visbemonstering in de watervegetaties is in vergelijking met visbemonstering op kale bodems aanzienlijk moeilijker. Derhalve wordt ervan uitgegaan dat de schatting voor het aantal modderkruipers in de watervegetaties feitelijk een onderschatting is.

Rivierdonderpad

De rivierdonderpad komt in Europa voornamelijk voor in snelstromende beken. De soort geeft de voorkeur aan ondiep (20-40 cm), onvervuild met zuurstof verzadigd, stromend water met een zand, grind of steenbodem (De Nie, 1996). Tevens dient er voldoende schuilgelegenheid te zijn in de vorm van takken en wortels. In Nederland komt echter buiten het milieu van beken een tweede, veel algemenere variant voor binnen de verharde oeverzones van meren en rivieren. Deze vorm koloniseerde in de loop van de 19e eeuw het kunstmatige stenen substraat dat wordt toegepast bij de bouw van dijken, oeververdediging en de aanleg van kribben. Rivierdonderpadden zijn erg honkvast. De soort zwemt zelden in open water of boven een kale ondergrond (Janssen & Schaminee 2004).

Bij de visstandmonitoring van de Veluwerandmeren wordt de soort geregeld aangetroffen. De verspreiding beperkt zich tot de oevers waar er sprake is van een kunstmatige stenige oeververdediging of kribben. Verder is de soort in het verleden gevangen op de bodem in de diepere delen van het Veluwemeer en Wolderwijd. Waarschijnlijk is de soort daar geassocieerd met driehoeksmosselen, waarvan de banken kennelijk een goed substraat vormen. Bij de laatste monitoringronde in 2004 is de soort in de oever aangetroffen van het Veluwemeer. De aantalschattingen varieerden van 201-274 per hectare. Hierbij moet opgemerkt worden dat de oevers van de andere meren niet bevist zijn met een elektrovisapparaat. Het is zeer waarschijnlijk dat de rivierdonderpad overal waar sprake is van een harde stenige oever in behoorlijke aantallen voorkomt.

Meervleermuis

De meervleermuis is een relatief grote vleermuissoort die zich heeft gespecialiseerd in het jagen boven groot open water zoals kanalen, vaarten, plassen en meren, waaronder de Veluwerandmeren (Limpens *et al.*, 1997). Het foerageren gebeurt door vliegend boven het wateroppervlak met de poten insecten van het water af te plukken. Foerageergebieden liggen veelal binnen 10 km afstand van kraamkolonies, de vliegroutes lijken vooral ook over watergangen te liggen. (Broekhuizen *et al.* 1992, Janssen & Schaminee 2004). Kraamkolonies van de soort bevinden zich in diverse typen gebouwen (kerken, boerderijen, woonhuizen), steevast in de nabijheid van waterrijke gebieden. De mannetjes leven in de kraamtijd solitair of in kleine groepjes. De Veluwerandmeren vormen voor de meervleermuis niet het belangrijkste leefgebied van het land, maar het gebied ligt wel strategisch ten opzichte van de concentratiegebieden in de lage delen van het westen en noorden van Nederland (Janssen & Schaminee 2004). In onderhavige beoordeling is gebruik gemaakt van een studie naar meervleermuizen boven de randmeren (Limpens *et al.* 2002). De studie geeft aan dat meervleermuizen gebruik maken van open water en oevers van onder andere het Veluwemeer.

Broedvogels

De grote karekiet en roerdomp, waarvoor de Veluwerandmeren als Natura 2000- gebied zijn aangewezen, leven vooral in de van geleidelijke gradiënten en peildynamiek afhankelijke overgangszone tussen water en land. De soorten zijn zowel voor hun voedsel als voor hun broed- en nestplaatsen afhankelijk van gezonde en vitale rietvegetaties, waarvan de randen in het water staan. De grote karekiet komt met name voor aan de oevers van het Veluwemeer nabij Elburg en het Drontermeer. In 2010 kwamen 27 broedparen voor. De roerdomp komt volgens recente gegevens (2010) niet meer als broedvogel in de Veluwerandmeren voor. In de jaren daarvoor kwam de roerdomp nog voor langs de oevers van het Drontermeer. Het projectgebied vormt geen leefgebied voor deze soorten.

Niet-broedvogels

In de jaren zestig waren de Veluwerandmeren zeer rijk aan watervogels. Eind jaren zestig namen de aantallen echter als gevolg van eutrofiëring sterk af, om met het ecologisch herstel in de jaren tachtig en negentig weer te herstellen. Midden jaren tachtig keerden eerst de viseters terug, toen de dominantie in de visstand van brasem werd doorbroken en kleinere soorten als baars en blankvoorn toenamen. In de eerste helft van de jaren negentig namen tegelijk met de waterplanten en de driehoeksmosselen de herbivore en benthivore watervogels sterk toe. Sinds het midden van de jaren negentig loopt het aantal watervogels dat tegelijkertijd in de Veluwerandmeren aanwezig is, elk seizoen weer op tot rond de 100.000 vogels. Een aantal soorten komt nu (weer) in het gebied voor in aantallen die een belangrijk percentage van de internationale populatie vertegenwoordigen.

In de aanvraag beschreven relevante factoren

In het rapport Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren zijn van de zeven projecten de factoren beschreven die een effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. De volgende factoren zijn relevant voor het aangevraagde project 'Verdiepingen Wolderwijd (Harderwijk)' (WS.2a):

Eindsituatie

Na de uitvoering van het project kan het oppervlak van habitattypen en leefgebieden van soorten aangetast zijn. Verschillende waterplanten groeien optimaal bij verschillende waterdiepten. De hoeveelheid beschikbaar voedsel voor watervogels hangt daarmee samen want die hangt af van de begroeiing met waterplanten en de bodemdiepte.

Uitvoeringsfase

Gedurende de aanlegfase van het project kunnen als gevolg van verstoring of aantasting van leefgebied tijdelijk negatieve effecten optreden. De tijdelijke effecten betreffen hoofdzakelijk verstoring en/of tijdelijk verlies van geschikt habitat. Bij de effectbeoordeling is gelet op de schaal en tijdsduur waarop de desbetreffende projecten plaatsvinden. De effecten zijn niet voor de afzonderlijke soorten en habitats apart in beeld gebracht.

In de aanvraag beschreven effecten van de gevraagde activiteiten

In het rapport Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren en de notitie Advies passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de effecten beschreven van de zeven projecten. De volgende effecten zijn relevant voor het aangevraagde project 'Verdiepingen Wolderwijd (Harderwijk)' (WS.2a):

Tijdelijke effecten

Verstoring is uitsluitend relevant voor watervogels die buiten de broedtijd in de Veluwerandmeren verblijven. Die zijn om die reden als groep in de kwalitatieve beoordeling behandeld. Tijdens de aanlegfase zal met groot materieel (o.a. zandzuigers) op water gewerkt worden. Zowel de aanwezigheid van het materieel en mensen als het geluid en trillingen van de werkzaamheden kunnen tijdelijk enige hinder veroorzaken voor watervogels die ter plaatse overdag rusten en/of foerageren. Vogels zullen het verstoorde gebied zwemmend of vliegend verlaten of het foerageren tijdelijk onderbreken. De afstand waarover effecten kunnen worden vastgesteld, zijn sterk variabel. Ten aanzien van recreatief vaarverkeer bedragen de verstoringafstanden voor verschillende soorten watervogels 100-500 meter (Krijgsveld et al., 2008). Aangezien de aanwezigheid van werkzaamheden (vergeleken met recreatief vaarverkeer) sterk afwijkend is van de normale situatie wordt zekerheidshalve een verstoringafstand van 500 meter voor alle soorten aangehouden. Binnen deze 'verstoringafstand' ofwel straal van 500 meter ten opzichte van de werkzaamheden zal ten minste 20% van de aanwezige vogels afwijkend gedrag vertonen (Krijgsveld et al., 2008). Verwacht wordt dat een aanzienlijk deel van de vogels bij aanvang van de werkzaamheden het gebied binnen een straal van 500 meter van desbetreffende locaties zal verlaten. Deze vogels zullen elders in de Veluwerandmeren een rustige plek opzoeken. Hiervoor zijn voldoende geschikte alternatieve rust- en foerageergebieden aanwezig. Na verloop van tijd (enkele dagen) zullen minder verstoringgevoelige soorten als fuut en meerkoet al weer gedeeltelijk terugkeren naar de verstoorde gebieden. Soorten die gevoeliger zijn voor verstoring (o.a. kuifeend en brilduiker) zullen vermoedelijk langere tijd (tot maximaal 2 weken) op alternatieve rust- en foerageergebieden verblijven.

Indien tijdens de uitvoeringsfase voor kleine modderkruiper en/of rivierdonderpad leefgebied tijdelijk ongeschikt raakt, dienen de gebieden op termijn weer gekoloniseerd te worden. Dat is geen probleem omdat binnen de Veluwerandmeren op zeer ruime schaal leefgebied aanwezig is met omvangrijke populaties. Die kunnen als bron dienen voor herkolonisatie.

Definitieve effecten

Effecten op habitattypen

Op de locatie van de geplande vaargeul komt een hoge bedekking aan kranswieren en in mindere mate fonteinkruiden voor. In vaargeulen zijn de dichtheden aan kranswievegetaties in de regel veel lager. Als gevolg van de verdieping zal de interne bedekking aan kranswieren in de recreatieve vaargeul dus afnemen.

Effecten op habitatrichtlijnsoorten

Het leefgebied van de kleine modderkruiper zal op de projectlocatie in zeer beperkte mate worden aangetast. De beoogde diepte van de projectlocatie blijft ruim binnen de range waarin kleine modderkruipers voorkomen. Het leefgebied van de meervleermuis en rivierdonderpad wordt als gevolg van de recreatieve vaargeul niet aangetast.

Effecten op broedvogels

De aanleg van de recreatieve vaargeul heeft geen effect op de broedvogels waarvoor de Veluwerandmeren zijn aangewezen (roerdomp, grote karekiet). De soorten komen niet in of nabij het projectgebied voor.

Effecten op niet-broedvogels

In de huidige situatie is het projectgebied reeds te diep voor grondelend foeragerende watervogels (kleine zwaan, pijlstaart, smient, krakeend) of wadend foeragerende watervogels (lepelaar, grote zilverreiger). De benthosetende watervogels (tafeleend, kuifeend en brilduiker) gebruiken het projectgebied in de huidige situatie wel als foerageergebied. Deze soorten kunnen de aanwezige driehoeksmosselen bij de huidige diepte relatief eenvoudig consumeren. Als het water dieper wordt, zal de hoeveelheid driehoeksmosselen toenemen, maar de beschikbaarheid ervan voor vogels, afnemen.

Hun energieverbruik neemt toe door een grotere duikdiepte, een langere duikweg. Dit geldt ook voor de duikende herbivore watervogels (tafeleend, krooneend, brilduiker en meerkoet). Dit beperkte verlies is in het rekenmodel verdisconteerd. De rustfunctie van het projectgebied zal als gevolg van de recreatieve vaargeul niet worden aangetast. De vaarbewegingen zullen beperkt blijven tot het recreatiesezoen wanneer de niet-broedvogels, waarvoor de Veluwerandmeren zijn aangewezen, nog niet aanwezig zijn.

Effecten op Beschermd Natuurmonument Drontermeer

De aanleg van de recreatieve vaargeul is gepland buiten de begrenzing van het (voormalig) Beschermd Natuurmonument 'Drontermeer'. Omdat het project buiten de begrenzing plaatsvindt worden de geomorfologie, natuurschoon en flora en vegetatie niet aangetast. Ook is er geen sprake van verstoring van fauna als gevolg van externe werking. Er is daarom geen sprake van effecten op de aanvullende doelen van het (voormalig) Beschermd Natuurmonument Drontermeer.

Conclusie effecten

Er is beoordeeld dat er tijdelijke effecten optreden op watervogels. Deze zijn slechts op zeer lokale schaal en van korte duur. De effecten zijn dermate tijdelijk en lokaal dat er voldoende alternatieven zijn voor de fauna en habitats om alternatieven te vinden of om de schade in zeer korte tijd te herstellen. Deze tijdelijke effecten kunnen daarom niet tot significant negatieve effecten leiden.

In de eindsituatie kan er voor kranswervevegetaties en soorten die erin leven of er van eten (niet-broedvogels en kleine modderkruiper) een beperkte verslechtering van het areaal of de kwaliteit van het leefgebied optreden als gevolg van het project (zie tabel 1). Voor de bepaling of deze effecten significant kunnen zijn, zijn cumulatieve effecten meegenomen. In de onderstaande paragraaf "Cumulatieve effecten" wordt hier nader op ingegaan.

Tabel 1: Effecten op habitats en soorten habitats waarvoor instandhoudingsdoelen zijn opgesteld. Kwantitatieve effectbepaling in percentage toe- of afname van totaal leefgebied of habitatoppervlak in de Veluwerandmeren. Kwalitatieve effectbepaling: + = positief, - = licht positief, - = licht negatief en - - = negatief.

Instandhoudingsdoel	effect	Instandhoudingsdoel	effect
3140 Chara-vegetaties	-0,03	fuut	0
3150 Potamogeton-vegetaties	0	aalscholver	0
		nonnetje	0
kleine modderkruiper	-	grote zaagbek	0
rivierdonderpad	0	grote zilverreiger	0
meervleermuis	0	lepelaar	0
		kleine zwaan	0
roerdomp	0	smient	0
grote karekiet	0	krakeend	0
		pijlstaart	0
		krooneend	-0,08
		tafeleend	-0,07
		kuifeend	-0,06
		brilduiker	-0,07
		meerkoet	-0,07
		slobeend	0

In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

In het rapport Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren zijn geen mitigerende maatregelen beschreven want er is beoordeeld dat geen significante effecten optreden.

Cumulatieve effecten

In het rapport Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren zijn de volgende cumulatieve effecten beschreven:

- effecten van projecten uit fase 2 IIVR;
- effecten van nog (deels) uit te voeren projecten uit fase 1 IIVR met vergunning of zonder vergunningplicht;
- effecten van overige projecten in de Veluwerandmeren.

Projecten die voor 2009 zijn uitgevoerd zijn niet als dusdanig beoordeeld. Uiteraard zijn de effecten meegewogen als ze effect hebben op de huidige situatie en het bereiken van de instandhoudingsdoelen erdoor beïnvloed worden.

Er is beoordeeld dat de effecten die optreden door het aangevraagde project 'Verdiepingen Wolderwijd (Harderwijk)' (WS.2a) in cumulatie met alle andere bekende projecten, die zijn uitgevoerd en nog worden uitgevoerd, niet leidt tot significante effecten.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij hebben de aanvraag getoetst en beoordeeld welke effecten optreden op de instandhoudingsdoelstellingen.

Habitattypen

De uitvoering van het project gebeurt op een locatie met een hoge dichtheid aan waterplanten. Hierbij wordt een zeer beperkte oppervlakte (0,03%) van het habitatype H3140 Kranswierwateren vernietigd. Daarnaast gaat er bij enkele andere uit te voeren projecten binnen het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren tevens oppervlakte (3,10%) van dit habitatype verloren. In totaal gaat er 3,13% van de totale oppervlakte kranswierwateren in de Veluwerandmeren verloren. De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud. Wij onderschrijven de beoordeling in de aanvraag dat deze afname geen belemmering vormt om de instandhoudingsdoelstelling te behalen omdat de huidige oppervlakte ruim boven de gewenste oppervlakte uitkomt.

Habitatrichtlijnsoorten

Wij onderschrijven de beoordeling dat de uitvoering van het project leidt tot een beperkte aantasting van het leefgebied van de kleine modderkruiper. De diepte van de vaargeul in de eindsituatie blijft wel ruim binnen de range waarin kleine modderkruipers voorkomen maar de dichtheid aan waterplanten is normaal gesproken een stuk lager in een vaargeul waardoor het minder geschikt leefgebied is voor kleine modderkruipers. De instandhoudingsdoelstelling voor deze habitatrichtlijnsoort is behoud. De omvang en de kwaliteit van het leefgebied van de kleine modderkruiper ligt ruim boven de gewenste oppervlakte en de afname van de oppervlakte van ondiep water met waterplanten is beperkt ten opzichte van de totale oppervlakte in de Veluwerandmeren. Deze afname vormt dus geen belemmering om de instandhoudingsdoelstelling van kleine modderkruiper te behalen. Het leefgebied van de meervleermuis en rivierdonderpad wordt als gevolg van de recreatieve vaargeul niet aangetast.

Broedvogels

Wij onderschrijven de beoordeling dat de aanleg van de recreatieve vaargeul geen negatief effect heeft op de broedvogels, te weten roerdomp en grote karekiet, waarvoor de Veluwerandmeren zijn aangewezen. In of nabij het projectgebied is er geen leefgebied van deze soorten.

Niet-broedvogels

Wij onderschrijven de beoordeling dat in de huidige situatie het projectgebied reeds te diep is voor grondelend foeragerende watervogels, te weten kleine zwaan, pijlstaart, smient en krakeend en wadend foeragerende watervogels, te weten lepelaar en grote zilverreiger. Het project heeft daarom geen effect op deze soorten.

De effecten op visetende watervogels, te weten fuut, aalscholver, nonnetje en grote zaagbek zijn niet beschreven in de aanvraag. Wel is in een tabel aangegeven dat het project geen effect heeft op deze soorten. De instandhoudingsdoelstelling voor deze soorten is behoud. Aangezien de ecologische kwaliteit van het gebied sterk is verbeterd sinds de aanwijzing van het gebied, is het voedselaanbod van vis sterk toegenomen. De populatie-aantallen van fuut, aalscholver, nonnetje en grote zaagbek liggen overeenkomstig het hogere voedselaanbod sinds het aanwijzingsbesluit boven de instandhoudingsdoelstellingen. Indien er eventueel een effect optreedt op deze soorten dan is het zeer beperkt vanwege de beperkte omvang van het projectgebied en vormt het geen belemmering om de instandhoudingsdoelstellingen van fuut, aalscholver, nonnetje en grote zaagbek te behalen.

Het projectgebied is momenteel geschikt voor benthosetende watervogels, te weten tafeleend, kuifeend en brilduiker. Deze soorten kunnen de aanwezige driehoeksmosselen bij de huidige diepte goed bereiken. Na uitvoering van het project, zal de hoeveelheid driehoeksmosselen toenemen, maar de beschikbaarheid ervan voor vogels zal door de diepte afnemen.

Dit geldt ook voor de duikende herbivore watervogels, te weten tafeleend, krooneend, brilduiker en meerkoet. Dit leidt tot een verminderde draagkracht van de Veluwerandmeren voor krooneend (0,08%), tafeleend (0,07%), kuifeend (0,06%), brilduiker (0,07%) en meerkoet (0,07%). Daarnaast gaat er bij enkele andere uit te voeren projecten binnen het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren tevens oppervlakte van het leefgebied van krooneend (4,75%), tafeleend (4,14%), kuifeend (3,56%), brilduiker (4,14%) en meerkoet (4,14%) verloren. De instandhoudingsdoelstelling voor deze soorten is behoud. Aangezien de ecologische kwaliteit van het gebied sterk is verbeterd sinds de aanwijzing van het gebied, is het voedselaanbod en daarmee de draagkracht voor krooneend, tafeleend, kuifeend, brilduiker en meerkoet in de Veluwerandmeren sterk toegenomen. De groottes van de populaties van deze soorten in de Veluwerandmeren liggen daarom ook boven de vastgestelde instandhoudingsdoelstelling. Het is echter niet zeker dat de aantallen tafeleenden boven de instandhoudingsdoelstelling blijven want deze nemen sinds 2006/2007 af. Aangezien de draagkracht van de Veluwerandmeren is toegenomen voor deze soort is het aannemelijk dat deze afname niet wordt veroorzaakt door veranderingen in de Veluwerandmeren. Wij onderschrijven de beoordeling dat het project het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen niet belemmerd en daarom geen significante effecten heeft op de niet-broedvogels.

De effecten op de slobbeend zijn niet beschreven in de aanvraag. In een tabel is wel aangegeven dat het project geen effect heeft op deze soort. De instandhoudingsdoelstelling voor deze soort is behoud. Aangezien de ecologische kwaliteit van het gebied sterk is verbeterd sinds de aanwijzing van het gebied, is het voedselaanbod sterk toegenomen. De populatie-aantallen van slobbeenden liggen overeenkomstig het hogere voedselaanbod sinds het aanwijzingsbesluit boven de instandhoudingsdoelstellingen. Indien er eventueel een effect optreedt op deze soort dan is het zeer beperkt vanwege de beperkte omvang van het projectgebied en vormt het geen belemmering om de instandhoudingsdoelstelling van slobbeend te behalen.

Algemeen

De rustfunctie van het projectgebied zal als gevolg van de recreatieve vaargeul niet worden aangetast omdat de vaarbewegingen beperkt zullen blijven tot het recreatieseizoen wanneer de niet-broedvogels waarvoor de Veluwerandmeren zijn aangewezen, met uitzondering van aalscholver en fuut, niet aanwezig zijn. Broedvogels worden ook niet verstoord omdat er geen leefgebied van deze soorten nabij de vaargeul aanwezig is.

Tijdens de uitvoering van het werk zullen zeer plaatselijk habitatrichtlijnsoorten (vissen) en niet-broedvogels worden verstoord. Aangezien er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn in de Veluwerandmeren kunnen de dieren tijdens de werkzaamheden zonder probleem een alternatieve locatie vinden om als rust- en foerageergebied te gebruiken. De uitvoering van de werkzaamheden heeft daarom geen effect op de beschermde soorten en instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwerandmeren.

Niet gebleken is dat er belangen aan de orde zijn zoals vermeld in artikel 19e sub c die in strijd zijn met verlening van de gevraagde vergunning.

Zienswijzen

Per e-mail van 1 november 2013 heeft de gemeente Harderwijk een zienswijze ingediend. Onderstaand wordt de ingebrachte zienswijze beschreven en beantwoord.

Zienswijze 1:

U verzoekt voorschrift 5 te laten vervallen omdat hiervoor geen noodzaak bestaat. In voorschrift 5 is aangegeven dat na afronding van de werkzaamheden de vaargeul mag worden bevaren tijdens het recreatieseizoen, van 1 april tot 1 oktober. Ter onderbouwing van uw zienswijze heeft u een notitie bijgevoegd genaamd "Ecologische onderbouwing t.b.v. zienswijze recreatieve vaargeul", met kenmerk 13-662/13.05242/JanWi, status definitief d.d. 30 oktober 2013.

In deze onderbouwing is aangegeven dat de beoordeling in het rapport "Passende beoordeling inrichting Veluwerandmeren (IIVR fase 2) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, geactualiseerde beoordeling van zeven projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren" is gebaseerd op het jaarrond gebruik van de vaargeul. Er is hierbij rekening gehouden met een zeer beperkt gebruik van de vaargeul door boten in de periode van 1 april tot 1 oktober. Vanwege dit beperkte gebruik zijn de effecten ook beperkt en is het niet noodzakelijk de vaargeul dan af te sluiten.

Reactie op zienswijze 1:

Wij kunnen ons vinden in de onderbouwing dat de effecten in de periode van 1 april tot 1 oktober beperkt zijn vanwege het beperkte gebruik van de vaargeul. Om te borgen dat het gebruik in deze periode inderdaad beperkt blijft is voorschrift 9 toegevoegd waarin is aangegeven dat het aantal boten in de vaargeul moet worden geteld. Indien het aantal boten in de periode van 1 april tot 1 oktober te hoog wordt dan worden nader te bepalen voorwaarden opgesteld.

Vervolgens is op 25 maart 2014 de notitie "Ecologische onderbouwing gebruik recreatieve vaargeul te Harderwijk in de winterperiode" bij ons binnengekomen. Deze is gebruikt als onderbouwing van het maximum aantal vaarbewegingen dat is opgenomen in voorschrift 9.

Per e-mail van 28 oktober 2013 heeft Vogelbescherming Nederland een gezamenlijke zienswijze ingediend van Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Noordwest Veluwe en Vogelbescherming Nederland. De ingebrachte zienswijze is gericht op verschillende onderdelen van de ontwerpbesluit. De zienswijze is door de indiener samengevat in enkele vragen. Onderstaand wordt de ingebrachte zienswijze per onderdeel in de vorm van een vraag beschreven en beantwoord.

Zienswijze 2a:

Heeft u kennis genomen van de correctie-methode voor ontbrekende waarnemingen van SOVON en CBS en, zo ja, waarom acht u het desondanks toelaatbaar dat de Passende Beoordeling gegevens van SOVON diskwalificeert?

Reactie op zienswijze 2a:

De correctie-methode is ons bekend. Bij het ontbreken van gegevens worden ontbrekende tellingen van een soort bijgeschat op grond van de verhoudingen tussen de gemiddelde aantallen in:

- 1) het telgebied en de overige gebieden;
- 2) de ontbrekende maand(en) en de andere maanden;
- 3) het / de ontbrekende jaar / jaren en de overige jaren in de reeks.

Wij zijn van mening dat deze methode betrouwbare gegevens oplevert. Derhalve zijn wij voor alle soorten, met uitzondering van de brilduiker, uitgegaan van deze gegevens.

De methode van SOVON wordt onbetrouwbaarder naarmate het aantal tellingen in meerdere telgebieden gedurende meerdere maanden of jaren ontbreken en naarmate de aantallen tussen maanden en jaren meer variëren. Aangezien er voor de brilduiker andere telgegevens beschikbaar zijn, zijn deze betrokken bij deze vergunning.

Voor de brilduiker ontbreken in de gegevens van SOVON van het Wolderwijd de jaren 2008 / 2009 en 2010 / 2011 geheel en het jaar 2009 / 2010 bijna geheel. Door Bureau Waardenburg bv zijn telgegevens beschikbaar van de Veluwerandmeren van de winterperiode (november t/m maart) van de jaren 2008 / 2009, 2011 / 2012 en 2012 / 2013. Deze tellingen zijn uitgevoerd vanaf het land. De tellingen die gedaan zijn door SOVON zijn vanaf het water uitgevoerd. Bij simultaantellingen vanaf het water en vanaf het land is gebleken dat de tellingen vanaf het land hoger uitkomen.

Op grond van het voorgaande concluderen wij dat de telgegevens van Bureau Waardenburg bv een realistischer beeld geven van het aantal brilduikers in de Veluwerandmeren. Hiermee worden de gegevens van SOVON door ons overigens niet gediskwalificeerd.

Zienswijze 2b:

Acht u het geoorloofd om verschillende methoden toe te passen bij het vaststellen van instandhoudingsdoelstellingen en bij de beoordeling van de mate van realisatie van die doelstellingen? Zo ja, op grond waarvan?

Reactie op zienswijze 2b:

Aangezien elders in de zienswijzen is beschreven dat de vraag zich richt op de instandhoudingsdoelstelling van de brilduiker en de tafeleend, wordt hier bij de beantwoording rekening mee gehouden.

Bij de toetsing van vergunningaanvragen wordt de geformuleerde opgave van de gewenste draagkracht voor een gebied aangehouden omdat dit een goede indicatie is van de staat van instandhouding van dit deel van het leefgebied. Op basis van de gegevens in de passende beoordeling (gemiddeld 416 – 445 vogels) concluderen wij dat het aantal brilduikers ruim voldoende is om het realiseren van de instandhoudingsdoelstelling voor de brilduiker (van 220 vogels) niet in gevaar te brengen.

De verzamelde telgegevens van de brilduiker blijken hoger uit te vallen als deze vanaf het land worden geteld en niet vanaf het water. Blijkbaar worden er met de telmethode vanaf het land minder dieren gemist dan met de telmethode vanaf het water. Deze methode levert derhalve nauwkeuriger informatie. Wij hebben daarom deze gegevens gebruikt voor het verlenen van deze vergunning.

Voor de tafeleend is het bovenstaande niet van toepassing omdat er wel wordt uitgegaan van de SOVON cijfers.

Zienswijze 2c:

Voor welke vogelsoorten is volgens u overtuigend aangetoond dat oorzaken buiten de Veluwerandmeren een sluitende verklaring vormen voor de dalende trends?

Reactie op zienswijze 2c:

Van de vogelsoorten waarop het project een effect heeft, laten de brilduiker en tafeleend de afgelopen 10 jaar in Nederland een dalende trend zien volgens de website van SOVON.

Op basis van de gegevens in de passende beoordeling van Bureau Waardenburg bv in de aanvraag wordt geconcludeerd dat de aantallen van de brilduiker ruim boven het instandhoudingsdoel liggen. Voor deze soort is deze vraag derhalve niet relevant.

Voor de tafeleend blijkt dat er volgens alle verschillende bronnen sprake is van een dalende trend. Dit betreft zowel de landelijke trend als de trend in de Veluwerandmeren. Het gemiddelde over de laatste jaren ligt nog wel boven het instandhoudingsdoel maar dit neemt af. In de passende beoordeling van Bureau Waardenburg bv zijn de gegevens nader bekeken die ten grondslag liggen aan de reeks van SOVON. Hieruit blijkt dat van enkele recente jaren de gegevens beperkt zijn. In het jaar 2010 / 2011 blijkt het aantal getelde vogels naar beneden uit te schieten maar dit is het jaar erna weer redelijk hersteld. De negatieve trend in de Veluwerandmeren wordt sterk bepaald door de lage aantallen in 2010/2011. Het ligt voor de hand deze eenmalige uitschieter buiten beschouwing te laten. Daarmee wordt de trend in de Veluwerandmeren in lijn met de landelijke trend die matig negatief uitvalt.

Aangezien alles er op wijst dat de draagkracht van de Veluwerandmeren ruim voldoende is om een grotere populatie van de tafeleend te kunnen herbergen en de negatieve trend in de Veluwerandmeren ongeveer gelijk op gaat met de landelijke trend is het logisch om naar andere oorzaken buiten Nederland te zoeken. Er zijn indicaties dat de overwinteringsarealen van de tafeleend in noordoostelijke richting zijn verschoven als gevolg van minder strenge winters (klimaatverandering). De aantallen tafeleenden in de noordoostelijke regio lijken te zijn toegenomen maar de aantallen tafeleenden in de gehele noordwest-noordoost Europese "flyway"-populatie zijn afgenomen. Hierdoor vormt dit geen sluitende verklaring voor de afgenomen aantallen vogels in Nederland.

Zienswijze 2d:

Hoe valt te verklaren dat de relatieve achteruitgang van Tafeleenden in de Veluwerandmeren veel sterker is dan hetgeen begrepen kan worden vanuit de landelijk dalende trend en hoe valt dit te rijmen met de beweerde toegenomen draagkracht?

Reactie op zienswijze 2d:

Zoals in de voorgaande reactie ook is aangegeven blijkt bij nadere bestudering van de gegevens dat van enkele recente jaren de telgegevens van de tafeleend in de Veluwerandmeren beperkt zijn. In het jaar 2010 / 2011 blijkt het aantal getelde vogels naar beneden uit te schieten maar dit is het jaar erna weer redelijk hersteld. De trend in de Veluwerandmeren is op basis van de getallen, vanwege voornoemde uitschieter, negatiever dan deze in werkelijkheid lijkt te zijn. Daarmee lijkt deze min of meer in lijn te zijn met de landelijke trend.

De neergaande landelijke trend kan niet goed worden verklaard op basis van de draagkracht van het systeem. Deze lijkt niet te worden veroorzaakt door factoren binnen Nederland en het is logischer dat dit wordt veroorzaakt door andere factoren die de gehele noordwest-noordoost Europese "flyway"-populatie beïnvloeden.

Zienswijze 2e:

Kan de vergunningverlening vooruitlopen op nog ontbrekend onderzoek naar tweekleppigen?

Reactie op zienswijze 2e:

In de passende beoordeling van Bureau Waardenburg bv zijn inventarisatiegegevens van tweekleppigen in de gehele Veluwerandmeren gebruikt uit 2008. Dit onderzoek betreft het meest recente onderzoek. Bij het bepalen van de effecten van een project op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied dienen de meest recente onderzoeksgegevens te worden betrokken. Dit is in de passende beoordeling van Bureau Waardenburg bv gebeurd.

Wij zijn het ermee eens dat inventarisatiegegevens zo actueel mogelijk moeten zijn en de betrouwbaarheid ervan achteruit gaat in de loop van de tijd. Het voorkomen van tweekleppigen is echter geen instandhoudingsdoel van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren. De beschikbaarheid van bepaalde mosselsoorten vormt echter wel een goede indicatie van de draagkracht van het systeem en het kunnen voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen van de niet-broedvogels van het gebied.

Zienswijze 2f:

Zijn eerder geconstateerde kennisleemtes voldoende opgelost en, zo ja, op grond waarvan?

Reactie op zienswijze 2f:

Elders in de zienswijzen is aangegeven dat het de volgende kennisleemtes betreft:

1. de mate waarin vogels daadwerkelijk gebruik gaan maken van nieuwe rustgebieden,
2. de verstoring door vaarverkeer,
3. de vertroebelings- en eutrofiëringeffecten die mogelijk voortvloeien uit verdiepingen.

Bij de beantwoording is hiermee rekening gehouden.

1. In de passende beoordeling van Bureau Waardenburg bv wordt niet uitgegaan van de aanleg van nieuwe rustgebieden voor het aangevraagde project of voor de overige projecten van de Integrale Inrichting Veluwerandmeren en Waterfront Harderwijk fase 2. Deze rustgebieden zijn dus niet meegenomen als mitigerende maatregel voor deze projecten.
2. Om te bepalen hoe groot de verstoring door vaarverkeer is, is onderzocht hoeveel vaarbewegingen er door recreatievaartuigen plaatsvinden in het Wolderwijd en hoe deze over het jaar zijn verdeeld. Aan de hand hiervan is uitgegaan van een worst-casebenadering en is bij de meeste projecten rekening gehouden met 20% verlies van beschikbaar voedsel vanwege de beperking van foerageertijd als gevolg van een toename van de mate van verstoring in het gebied.
3. Om ervoor te zorgen dat vertroebelings- en eutrofiëringseffecten voldoende worden beperkt, zijn voorschriften 5, 7 en 8 aangepast / toegevoegd. Hierin is bepaald dat de hoeveelheid fosfaat die vrijkomt in het voorjaar beperkt moet blijven. Tevens is bepaald dat de vertroebeling zoveel mogelijk moet worden voorkomen.

Zienswijze 2g:

Bent u voornemens de definitieve vergunning alsnog te voorzien van een monitoringplan waarin methoden en handelingen ('what if?') ondubbelzinnig beschreven zijn?

Reactie op zienswijze 2g:

Er worden in de vergunning geen methoden en handelingen voorgeschreven in de voorschriften. Wel zijn voorschriften 4, 5, 7 en 8 aangepast / toegevoegd zodat er goed kan worden gehandhaafd op de eventuele niet wenselijke effecten van de werkzaamheden zoals het optreden van vertroebeling en eutrofiëring of het te diep of verkeerd ontgraven van het gebied.

Zienswijze 2h:

Op welke wijze zal achteraf worden vastgesteld of het werk geheel overeenkomstig de vergunningvoorwaarden is opgeleverd?

Reactie op zienswijze 2h:

Voorschrift 4 is uitgebreid. Er is toegevoegd dat vergunninghouder metingen moet verrichten van de aangelegde vaargeul en deze aan de provincie toe moet sturen.

Zienswijze 2i:

Op welke wijze maakt u een effectieve afsluiting van de recreatieve vaargeul gedurende het winterhalfjaar aannemelijk?

Reactie op zienswijze 2i:

De vergunning is aangepast naar aanleiding van de zienswijze van de gemeente Harderwijk. Het voorschrift waarin is aangegeven dat na afronding van de werkzaamheden de vaargeul alleen tijdens het recreatieseizoen van 1 april tot 1 oktober mag worden bevaren, is vervallen. Hiervoor in de plaats is voorschrift 9 toegevoegd waarin is aangegeven dat er monitoring moet plaatsvinden van de boten die gebruik maken van de vaargeul buiten het recreatieseizoen.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19^e, sub c, Nbw 1998, niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:

Gelet op de artikelen 16, 19d-f en 43 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

- A Boskalis B.V. een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen** voor de aanleg van de vaargeul.
- B Gemeente Harderwijk een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen** voor het gebruik van de vaargeul.

Aan de vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

Voorschriften deel A:

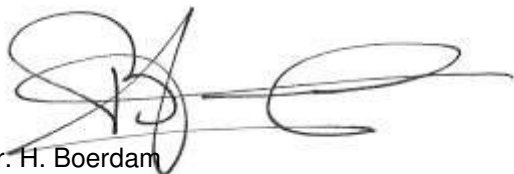
- 1 Twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit.
- 2 Binnen twee weken na realisering van de activiteit / het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit.
- 3 Werkzaamheden mogen slechts worden uitgevoerd vanaf een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang volgens tijden van zonsopkomst en –ondergang van het KNMI.
- 4 De werkzaamheden mogen alleen plaatsvinden in het gebied zoals is aangegeven op de kaarten in bijlage 2. Jaarlijks voor 1 maart en telkens wanneer wij daartoe opdracht geven, moet de houder (eventueel uitgevoerd door een onafhankelijke instantie of een deskundig adviesbureau), ter plaatse van de uitgevoerde ontgronding peilingen (laten) verrichten waarmee de ligging van het talud en de bodem worden vastgesteld. De resultaten hiervan moeten terstond aan ons worden toegezonden via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit. Indien de peilingen aanleiding geven tot het treffen van aanvullende maatregelen, is de houder verplicht binnen een door ons te bepalen periode zulke maatregelen te treffen. De maatregelen behoeven onze instemming. Binnen 3 maanden na afronding van de grondwerkzaamheden dient het gehele afgegraven gebied ingemeten te zijn en dient vergunninghouder opleveringstekeningen aan ons toe te zenden op basis van deze inmeting, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit. De verdieping in de eindsituatie mag maximaal NAP –5,00 m bedragen.
- 5 De aanvrager moet voorafgaand aan de werkzaamheden een werkprotocol opstellen waarin de meting van het fosfaatgehalte in het waterlichaam is beschreven. Bij een fosfaatgehalte in het waterlichaam van meer dan 0,12 mg/l totaal-P in de maanden maart tot en met mei mogen geen werkzaamheden worden uitgevoerd tenzij op basis van bodemonsters van de te ontgronden locaties onderbouwd kan worden dat nalevering van fosfaat geen groter effect zal hebben op het waterlichaam dan een verhoging van 0,01 mg totaal P/l. Deze onderbouwing dient opgesteld te zijn door een adviesbureau dat aantoonbaar is gespecialiseerd in chemische waterbodemanalyses. De onderbouwing dient te worden ingediend via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit. Na goedkeuring door Provincie Gelderland mogen de werkzaamheden plaatsvinden.
- 6 Deze vergunning vervalt op 1 januari 2017 indien met de uitvoering van de vergunde activiteit geen begin is gemaakt. Indien een aanvraag tot verlenging van de termijn is ingediend, wordt de termijn opgeschort tot de beslissing op de verlengingsaanvraag van kracht is. Zolang deze aanvraag in behandeling is, mag van de vergunning geen gebruik worden gemaakt.

- 7 Om effecten van vertroebeling zoveel mogelijk te voorkomen moet het laadschip in het midden van de te graven vaargeul worden gepositioneerd.
- 8 De werkzaamheden worden stilgelegd als er een ' vertroebelingspluim ' ontstaat van meer dan 200 m vanaf het winwerktuig of zandlaadschip. Hiervan is sprake als het doorzicht gemeten met de Secchi-schijf op 200 meter afstand minder is dan 1 meter.

Voorschrift deel B:

- 9 Vanaf het openstellen van de vaargeul dient het aantal boten dat van de vaargeul gebruik maakt in de periode van 1 oktober tot en met 1 april te worden geteld. Dit kan bijvoorbeeld door een goede dagelijkse registratie van het aantal in- en uitgaande boten. Elke vijf jaar, voor 1 juni, te beginnen 1 juni 2020, dient een monitoringsrapportage met deze telgegevens te worden ingediend via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2013-009992. Indien het aantal vaarbewegingen gemiddeld hoger wordt dan 10 vaarbewegingen per etmaal of de maximum aantallen hoger worden dan 20 vaarbewegingen per etmaal dan dienen de effecten op de Natura 2000 doelen in beeld te worden gebracht. Indien de rapportage hiertoe aanleiding geeft, kunnen Gedeputeerde Staten nadere voorschriften stellen waaronder een tijdelijke afsluiting van de vaargeul.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen.
- Bijlage 2: Kaart met locatie van te graven vaargeul.

BIJLAGE 1

Instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied

Veluwerandmeren

Aanwijzing en aanmelding

De Veluwerandmeren zijn door de minister op 23 december 2009 aangewezen als Natura 2000-gebied. Op 24 maart 2000 heeft de minister het Nulderneauw en Wolderwijd (N/2000/345), Veluwemeer (N/2000/344) en het Drontermeer (N/2000/327) reeds aangewezen als Vogelrichtlijngebied. In 2003 zijn de Veluwerandmeren gedeeltelijk aangemeld als Habitatrichtlijngebied bij de Europese Commissie. Het staatsmonument Drontermeer is van rechtswege komen te vervallen door aanwijzing van het Drontermeer als Vogelrichtlijngebied op grond van artikelen 10a en 15a van de Natuurbeschermingswet 1998.

Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000, zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Instandhoudingsdoelen

Tabel 1 Instandhoudingsdoelen (Bron: Aanwijzingsbesluit Veluwerandmeren)

(= behouddoelstelling; > ontwikkeldoelstelling; =<) behoudsdoelstelling maar enige achteruitgang toegestaan ten gunste van een specifieke ontwikkeldoelstelling)

Habitattypen	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3140 Kranswierwateren	=	=
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	=

Soorten	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1149 Kleine modderkruiper	=	=	=
H1163 Rivierdonderpad	=(<)	=	=
H1318 Meervleermuis	=	=	=
Broedvogels	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie "x" paren</i>
A021 Roerdomp	>	>	5
A298 Grote karekiet	>	>	40
Niet-broedvogels	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Seizoensgemiddelde van "x" vogels</i>
A005 Fuut	=	=	400
A017 Aalscholver	=	=	420
A027 Grote zilvereiger	=	=	40
A034 Lepelaar	=	=	3
A037 Kleine Zwaan	=	=	120
A050 Smient	=	=	3 500
A051 Krakeend	=	=	280
A054 Pijlstaart	=	=	140
A056 Slobeend	=	=	50
A058 Krooneend	=	=	30
A059 Tafeleend	=(<)	=	6 600
A061 Kuifeend	=(<)	=	5 700
A067 Brilduiker	=	=	220
A068 Nonnetje	=	=	60
A070 Grote zaagbek	=	=	50
A125 Meerkoet	=	=	11 000

BIJLAGE 2

Kaart met locatie van te graven vaargeul

